

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Hervan osayleiskaava

JOHDANTO	1
SUUNNITTELUALUE JA OSAYLEISKAAVAN TAVOITTEET	2
SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	4
SELVITYKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET	12
OSALLISTUMINEN	13
YHTEYSTIEDOT	15

JOHDANTO

Hervan osayleiskaavan tarkoituksena on ohjata maankäytön suunnittelua Hervan sähköaseman ympäristössä. Osayleiskaavan laadinnasta vastaa lin kunta. Hervan kaavoituksen käynnistäminen sisältyy lin kunnan kaavoituskatsaukseen (5.1.2025).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on alueidenkäyttölain (AKL, 132/1999¹) mukaisesti laadittu virallinen asiakirja, jossa määritellään Hervan osayleiskaavan valmistelussa noudatettavat osallistumisen ja vuorovaikutuksen periaatteet ja menetelmät.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan, miten osalliset voivat osallistua ja vaikuttaa osayleiskaavan laadintaan, sekä miten osayleiskaavan vaikutuksia on tarkoitus arvioida. Lisäksi siinä esitetään pääpiirteittäin kaavatyön tarkoitus, tavoitteet ja lähtötilanne sekä kaavan laadinnan eri työvaiheet.

Alueidenkäyttölain (132/1999¹) 63 §:ssä säädetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisesta:

AKL 63 § Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta. (21.4.2017/230).

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Vireilletulosta tiedottamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (30.12.2008/1129).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on sähköisesti nähtävillä kunnantalolla (Piisilta 1, 91100 li) ja kunnan verkkosivuilla (<https://www.ii.fi/kaavoitus>)) kaavaprosessin ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa ja täydentää kaavaprosessin aikana.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä sekä valmisteluaineistosta: suunnitelluista selvityksistä ja osayleiskaavan vaikutusten arvioinnista.

¹ www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1999/132

SUUNNITTELUALUE JA OSAYLEISKAAVAN TAVOITTEET

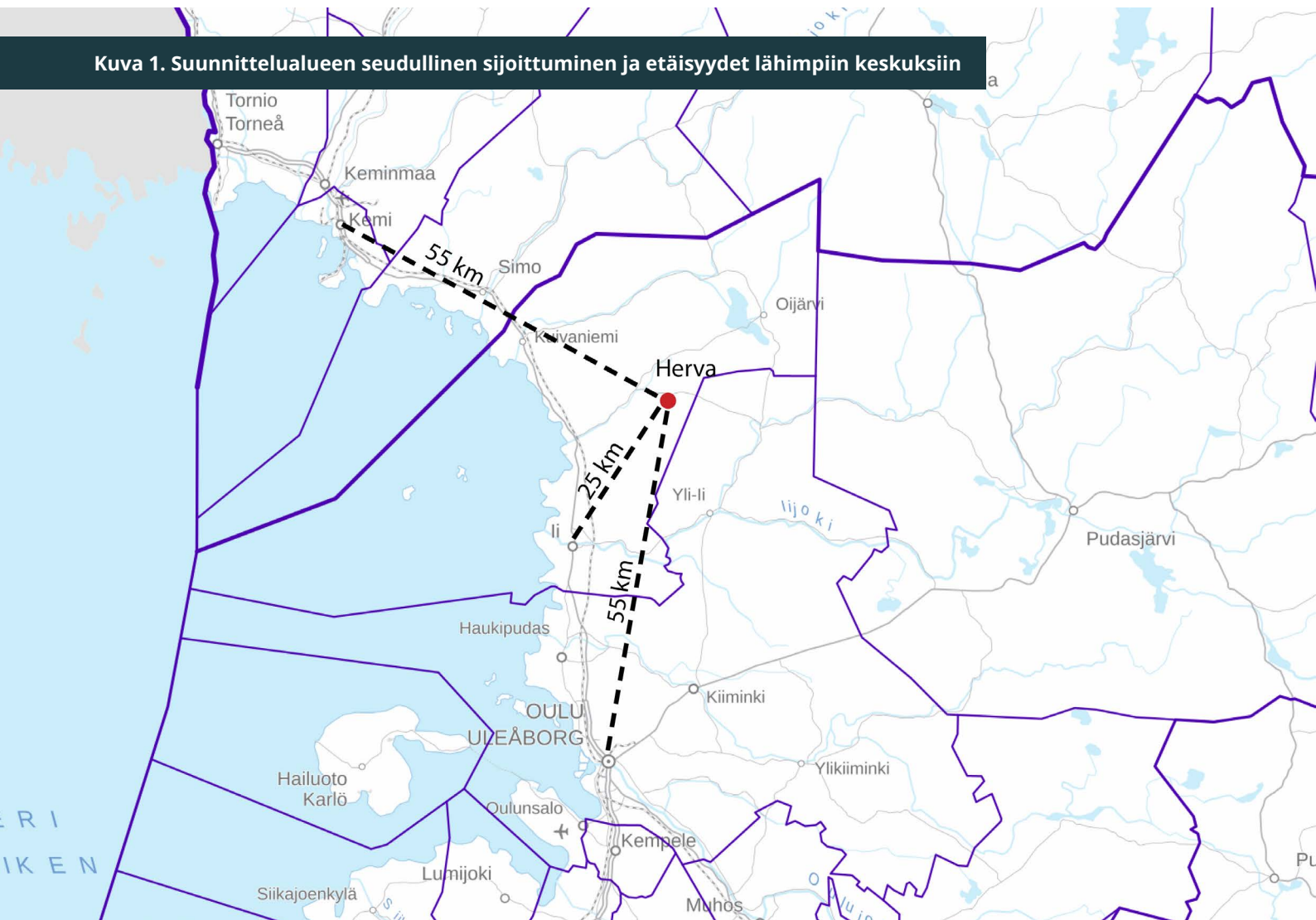
Hervan osayleiskaava-alue sijaitsee lin kunnassa, noin 25 kilometrin etäisyydellä lin kuntakeskuksesta koilliseen, Yli-Olhavan kylän itäpuolella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 1160 hehtaaria.

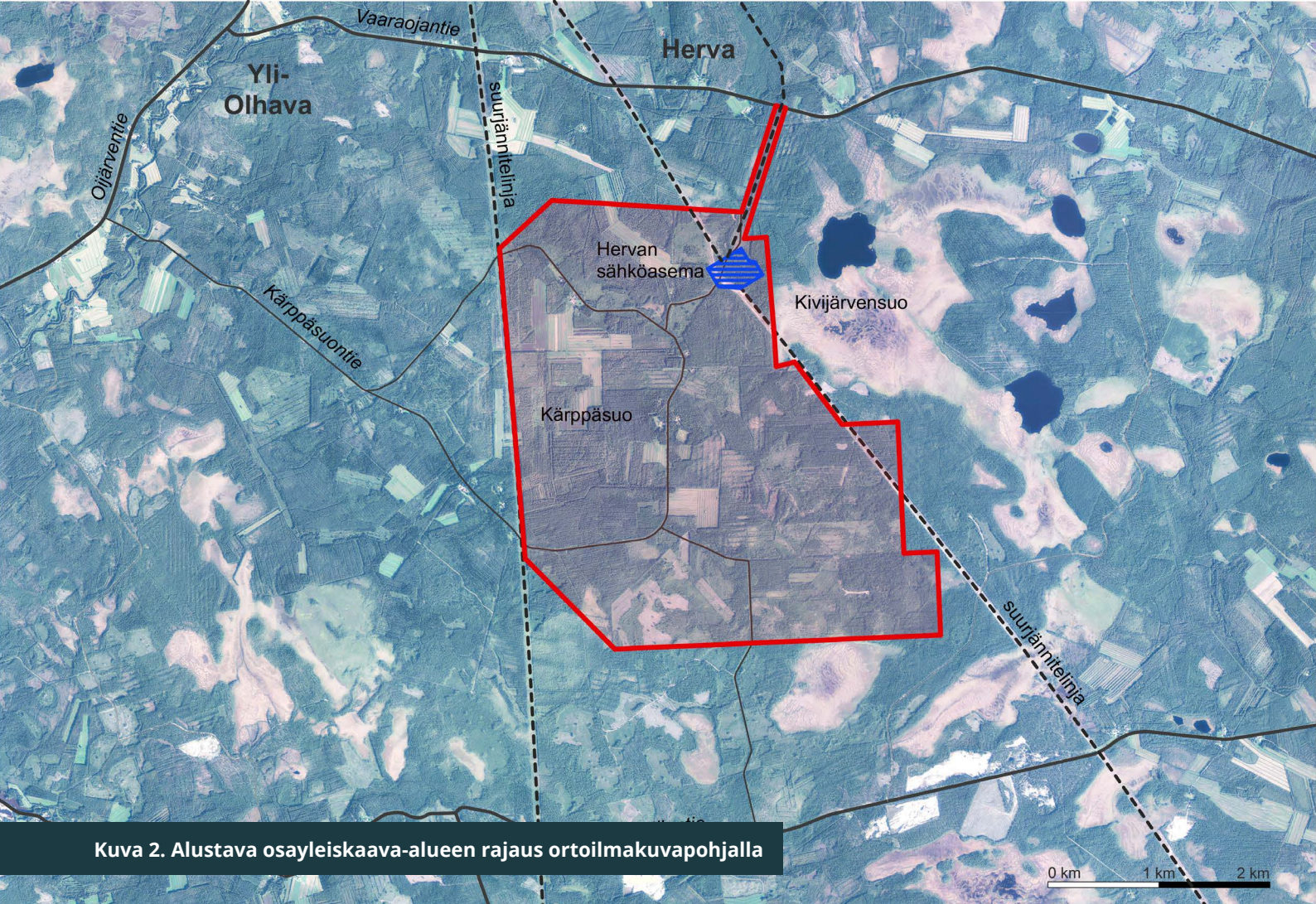
Osayleiskaavan tarkoituksena on yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen suunnitellun Hervan sähköaseman (400 kV) ympäristössä ja mahdollistaa teollisuuden, mukaan lukien palvelinkeskuksen ja sen tarvittavien tukitoimintojen, sijoittuminen alueelle. Nykyisin pääosin maa- ja metsätalouskäytössä oleva alue sijaitsee kunnan strategisen yleiskaavan (lin strateginen yleiskaava 2040²) määrittelemällä teollisuuden kehittämisvyöhykkeellä. Alueella ei ole aiempia yleis- tai asemakaavoja.

Osayleiskaavan keskeisenä tavoitteena on yhteensovittaa alueelle suunnitellut toiminnot ja määritellä tarvittavat liikenteelliset ja kunnallistekniset yhteydet. Osayleiskaavaprosessissa huomioidaan alueella sijaitseva asutus ja viheryhteydet sekä mahdolliset suojelutarpeet (erityisesti luonnonympäristön ja ekologian sekä rakennetun ympäristön, maiseman ja arkeologian osalta) ja mahdollisten ympäristöön kohdistuvien häiriöiden lieventämistarpeet.

2 lin strateginen yleiskaava 2040

Kuva 1. Suunnittelualan seudullinen sijoittuminen ja etäisyydet lähimpiin keskuksiin

Kuva 2. Alustava osayleiskaava-alueen rajausta ortoilmakuvapohjalla

Hervan osayleiskaava-alue lähiympäristöineen on harvaan asuttua, pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueen maisemakuvalle luonteenomaisia ovat mäntyvaltaiset talousmetsät, ojitetut suot ja pienet, osin metsittyvät peltoaukeat. Koillisreunaltaan kaava-alue rajautuu arvokkaaksi luokiteltuun avosuolaan, Kivijärvensuohon. Hervan sähköasema on suunniteltu rakennettavaksi kaava-alueen koilliskulman tuntumaan, ja sähköasemaan liittyvä luode-kaakko-suuntainen voimajohtolinja rakennetaan alueen itäreunalle. Alueen länsireunalla kulkeva nykyinen voimajohtokäytävä halkaisee maiseman pohjois-eteläsuunnassa. Länteen päin mentäessä maankäyttö jatkuu maa- ja

metsätalousvaltaisena, maatalousmaiden hieman lisääntyessä lähestyttäessä Olhavanjokilaakson kulttuuriympäristöä, joka sijaitsee noin viiden kilometrin päässä kaava-alueesta.

Kaava-alue kytkeytyy yleiseen tieverkkoon sen länsipuolella kulkevan Oijärventien (seututie 855, päällystetty) kautta. Seututie kääntyy Yli-Olhavassa itään Vaaraojantie-nimisenä (päällystetty tie). Vaaraojantieltä on Hervan kohdalla ajoyhteys Turhapurontien (soratie) kautta rakenteilla olevalle sähköasemalle. Oijärventieltä johtaa kaava-alueelle yleinen tie, Kärppäsuontie (paikoin päällystetty). Kaava-alueen eteläpuolella kulkee länsi-itäsuuntainen Konttilantie (paikoin päällystetty). Etäisyys kaavan keskialueelta mainittuihin seudullisen liikenneverkon teihin on länteen noin 6 km sekä pohjoiseen ja etelään noin 3 km. Lähimmät lentokentät ovat Kemin-Tornion-lentokenttä (noin 55 km / 70 km tietä pitkin) ja Oulun lentokenttä (noin 60 km / 80 km tietä pitkin). Myös lähimmät juna-asemat sijaitsevat Kemissä ja Oulussa.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Osayleiskaavan laadinnasta vastaa lin kunta. Hervan sähköaseman lähiympäristön yleis- ja asemakaavoitus on sisällytetty kunnan vuoden 2025 kaavoituskatsaukseen (lin kunnan kaavoituskatsaus 2025, 13.1.2025).

Alueen osayleiskaavoitus ja alueelle sijoittuvan palvelinkeskuksen ympäristövaikutusten arviointi (YVA-menettely) etenevät rinnakkain. Samoin alueen osayleiskaavoitus ja ensimmäisen toteutusvaiheen asemakaavoitus etenevät rinnakkain, erillisinä hankkeina. Asemakaavahankkeesta on laadittu oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osayleiskaava-alueen länsiosa on tarkoitus asemakaavoittaa myöhemmin.

Kuva 3. Suomen maankäyttöjärjestelmä visualisoituna kaaviona. Kaavoituksen eri tasot muodostavat yhdessä kokonaisuuden, jossa ylempien tasojen kaavat ohjaavat alempien tasojen kaavoitusta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Nykyiset, vuonna 2018 voimaan tulleet maankäyttötavoitteet sisältävät viisi tavoitekokonaisuutta:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Valmisteilla olevaa osayleiskaavaa koskevat erityisesti seuraavat tavoitteet:

3.1 Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Maakuntakaavoitus

Pohjois-Pohjanmaan alueellista maankäyttöä säätelee kokonaismaakuntakaava, joka koostuu kolmesta päivitetystä vaihemaakuntakaavasta (AKL 27 §):

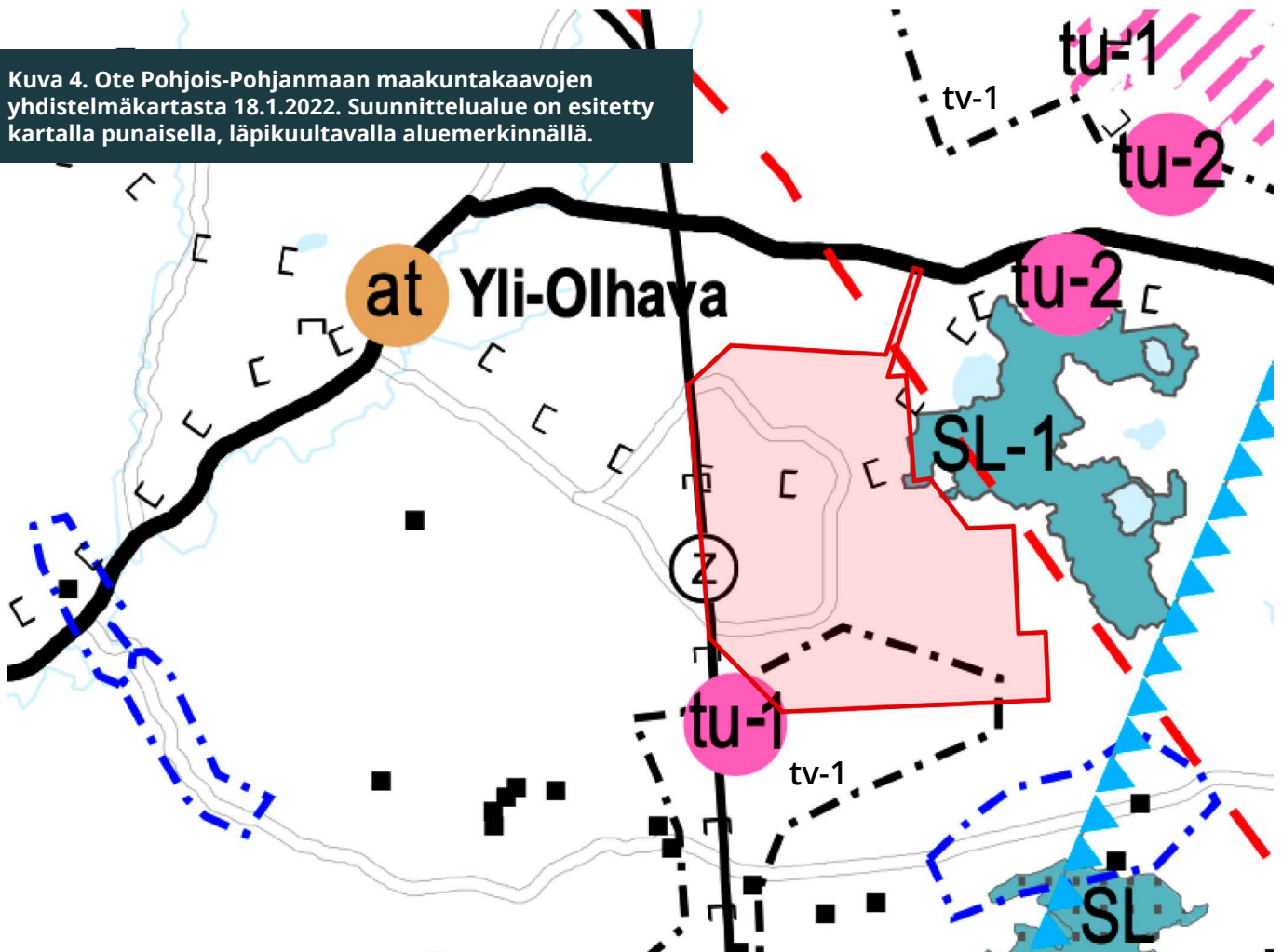
- Pohjois-Pohjanmaan
1. vaihemaakuntakaava
(YM 2015, KHO 2017)
- Pohjois-Pohjanmaan
2. vaihemaakuntakaava (MKV 2016)
- Pohjois-Pohjanmaan
3. vaihemaakuntakaava
(MKV 2018, KHO 2022)³

Lisäksi kokonaismaakuntaavaan on sisällytetty Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava (YM 2010, KHO 2011).

Kaikki kolme vaihemaakuntakaavaa ja ydinvoimamaakuntakaava ovat lainvoimaisia. Maakunnan liiton virasto on koonnut voimassa olevista vaihemaakuntakaavoista ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavasta yhdistelmäkartan, josta ote on esitetty kuvassa 3.

Lainvoimaisissa maakuntakaavoissa suunnittelualueelle ei ole osoitettu aluevarausmerkintää, lukuun ottamatta sen eteläosassa sijaitsevaa tuulivoimaloille varattua aluetta (tv-1) ja koillisosassa sijaitsevaa SL-1-alueen osaa.

Kuva 4. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta 18.1.2022. Suunnittelualue on esitetty kartalla punaisella, läpikuultavalla aluemerkinällä.

3 YM=ympäristöministeriö; KHO=korkein hallinto-oikeus, MKV=maakuntavaltuusto

Maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 18.1.2022) aluetta ja sen lähiympäristöä koskevat seuraavat kaavamerkinnät:

SL-1	Luonnonsuojelualue, SL-1 (Kivijärvensuo, osin suunnittelu aluetta asemakaava-alueen koillisosassa) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. Alueella on voimassa MRL [AKL] 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue perustetaan, kuitenkin enintään 5 vuotta tämän maakuntakaavan lainvoimaiseksi tulosta. Määräys ei koske alueellisesti tärkeää pohjavedenhankintaa. (3. Vaihemaakuntakaava, kaavamerkinnät ja -määräykset).	tu-1 Turvetuotantoon soveltuva alue (tu-1) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.
	Pohjavesialue Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1- luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.	tu-2 Turvetuotantoon soveltuva alue (tu-2) Merkinnällä osoitetaan suoalueita, jotka soveltuvat pääosin turvetuotantoon.
	Tuulivoimaloiden alue, tv-1 Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala- alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL [AKL] 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävät tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.	at Kylä Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä.
		— 2 — Pääsähköjohto 220 kV ja 400 kV
		-- 2 -- Ohjeellinen pääsähköjohto 400 kV Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia. (3. Vaihemaakuntakaava, kaavamerkinnät ja -määräykset).
		□ □ □ □ Moottorikelkkareitti tai -ura Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.
		▼ Poronhoitoalue

Luonnonsuojelualueen rajausta (SL-1), joka Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa kattaa pienen osan osayleiskaava-alueen koillisosasta, on tarkennettu edelleen lin strategisessa yleiskaavassa (hyväksytty 19.5.2025), eikä se enää ylety kaava-alueelle.

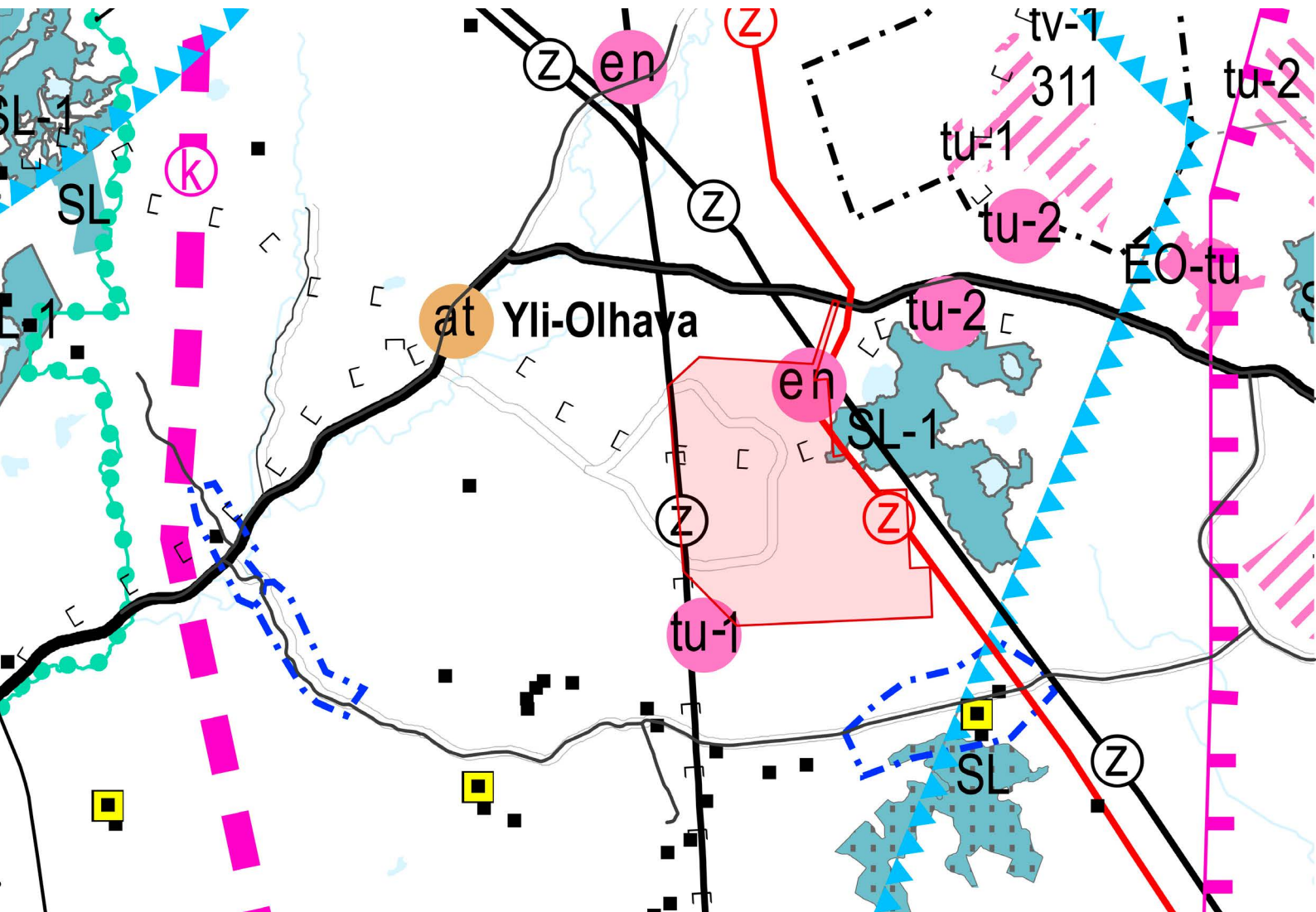
Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ensimmäisestä julkisesta ehdotusvaiheesta (9.9.2024) saadun palautteen pohjalta tarkistettu ehdotus (3.2.2025) oli nähtävillä 17.2.–21.3.2025. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 27.5.2025. Hyväksymispäätöksestä jätettiin 15 valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Maakuntahallitus määräsi 18.8.2025 antamallaan päätöksellä kaavan tulemaan voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Voimaan tullessaan vaihemaakuntakaava kumoaa tai muuttaa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen kaavaratkaisuja kaava-asiakirjoissa esitetyllä tavalla.

Kuva 5. Ote Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta, jossa on lisäksi huomioitu Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava.

Suunnittelualue on esitetty kartalla punaisella, läpikuultavalla aluemerkinällä.

Energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaava huomioiden suunnittelualuetta ja sen lähiympäristöä koskevat kaavamerkinnot täydentyvät seuraavasti:

	Energiahuollon alue (Hervan sähköasema) <i>Merkinnällä osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimat ja suurmuuntamoiden alueet.</i> <i>Vesivoimalaitosten yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaelluskalojen nousuesteen poistamiseksi tarvittavan kalatien rakentaminen. Uusien kantaverkon liityntäpisteiden sijainnin suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa on otettava teknistaloudellisten seikkojen lisäksi huomioon myös sähköasemalle tulevaisuudessa liittyvien voimajohtojen kokonaisvaikutukset yhteistyössä viranomaisien kanssa</i>
	Voimajohto 220 kV ja 400 kV <i>Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</i>
	Uusi voimajohto 400 kV <i>Merkinnällä osoitetaan voimajohtohankkeiden YVA-menettelyn perusteella valitut linjat tai muutoin rakentamisen edellytykset täyttävät voimajohtojen linjat (ei edellytä yleissuunnittelua tai lunastuslupavaihetta). Merkintää koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</i>
	Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen alue <i>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen 7.11.2024 mukaiset valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (VARK 2024). Alueilla on yksi tai useampi muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös.</i>
	Kaasuputken yhteystarve <i>Merkinnällä osoitetaan energiaverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet.</i>

Vaihehemaakuntakaavan myötä suunnittelualueelta ja sen lähiympäristöstä poistuvat kaavamerkinnot:

- **Tuulivoimaloiden alue, tv-1 312**

Yleiskaavoitus

Alueella on voimassa lin strateginen yleiskaava 2040 (hyväksytty kunnanvaltuustossa 19.5.2025).

Kaavassa alue on osoitettu teollisuuden kehittämisvyöhykkeeksi. Merkintää koskevat seuraavat kehittämisperiaatteet ja suunnittelumääräykset:

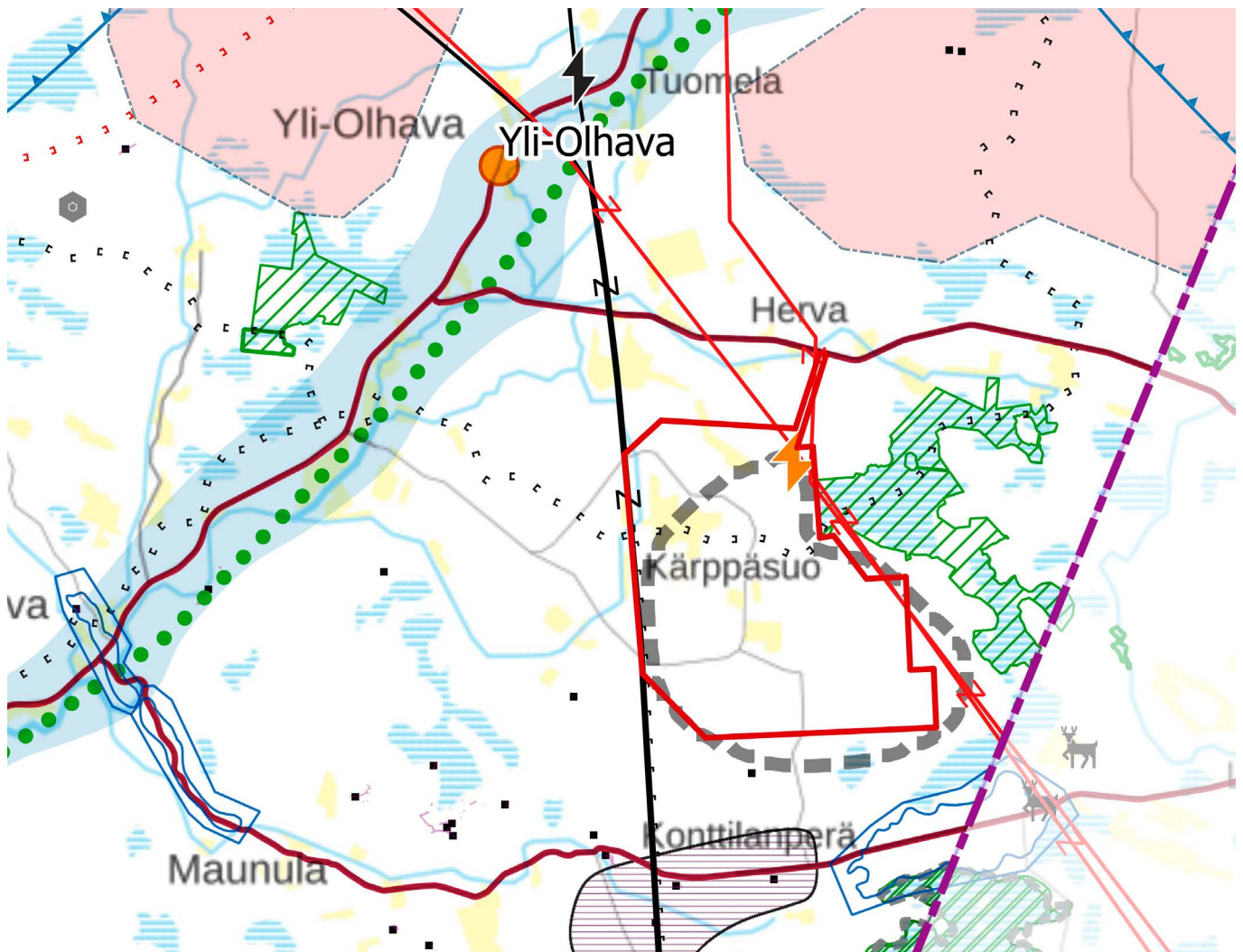
Kehittämisperiaatteet: Vyöhykettä kehitetään energiaa vaativan suurteollisuuden alueena. Alueen kehittämisessä huomioidaan läheisen energiansiirron tuomat mahdollisuudet sekä sujuvat yhteydet.

Suunnittelumääräys: Alueita kehitetään osayleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen kautta. Alueen toteuttaminen vaatii todennäköisesti YVA-menettelyn sekä muita selvityksiä ja lupia. Alueen suunnittelussa on pyrittävä vähentämään mahdollisia asutukseen, luonnonympäristöihin, maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.

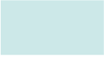
Hervan alue on potentiaalinen uuden sähköaseman läheinen alue, joka on nykyisin rakentamaton. Kehittämisessä tulee huomioida erityisesti läheiset luonnon kannalta arvokkaat alueet.

Kuva 6. Ote lin kunnan strategisesta yleiskaavasta 2040 (19.5.2025). Kartan keskiosaan on täydennetty osayleiskaavan suunnittelualan rajausta punaisella. Rajausta sijoitetaan pääosin alueelle, joka on esitetty strategisessa yleiskaavassa teollisuuden kehittämisvyöhykkeeksi.

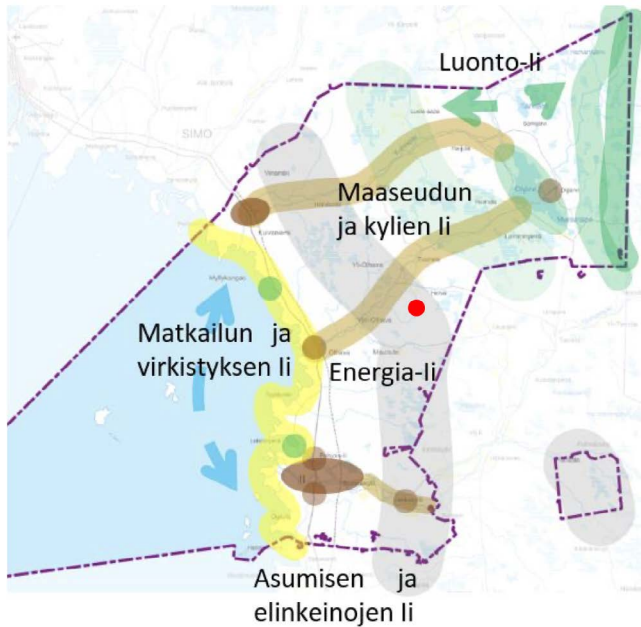
Suunnittelualan itäpuolelle sijoitetaan suojeltavaksi tarkoitettu Kivijärvensuo. Olhavanjoen ympäristöön sijoitetaan kehittämisvyöhyke pääulkolureitteineen ja moottorikelkkaurineen. Pohjoisemmaksi, Yli-Olhavan kylän länsi- ja itäpuolelle sijoittuvat myös laajat tuulivoimapuistoille osoitetut alueet.

Aluetta ja sen lähiympäristöä koskevat seuraavat kaavamerkinnät:

	Jokilaaksojen kehittämisvyöhykkeet <i>Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvina sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvina asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueina. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestävään käyttöön, maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon ja ulkoilureittien kehittämiseen.</i>		Suojeluohjelmien alueet sekä suojeltaviksi tarkoitetut alueet
			Luonnonsuojelualue
			Tuulivoimapuistot <i>Merkinnällä on osoitettu alueet, joille on rakennettu tai luvitettu (eli osayleiskaava hyväksytty kunnan päätöksenteossa) tuulivoimaloiden alue. Aluetta voidaan soveltuvilta osin hyödyntää myös esimerkiksi virkistyskäytössä.</i>
			Kiviaineshuollon kannalta tärkeä alue <i>Merkinnällä on osoitettu yleispiirteisesti alueet, joilla sijaitsee kiviaineshuollon kannalta merkittäviä, tutkittuja maaperän tai kallioperän kiviainesvaroja. Kiviaineksen ottamista suunniteltaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö, liikenteelliset vaikutukset, vaikutukset lähiasutukseen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoihin.</i>
			Vedenhankintaa varten tärkeä tai muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, joihin voi sisältyä myös pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä.
			Moottorikelkkaura <i>Reittejä pidetään kunnossa ja kehitetään. Yhteydet muihin reitistöihin turvataan.</i>
			Poronhoidon kannalta tärkeä alue, erotus- tai siirtoaita tai -paikka <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset.</i>
			Muinaisjäännöskohde / -alue <i>Merkinnällä on osoitettu Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset ja niihin kuuluvat muinaisjäännösalueet. Muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu niihin kajoaminen on kielletty ilman muinaismuistolain mukaista lupaa. Alueita, myös vesialueita, koskevista suunnitelmista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto.</i>
	Kehittyvät kylät <i>Kylät, jotka toimivat ympäröivän maaseudun asutuskeskittymänä. Kylien vetovoimatekijöitä ovat erityisesti maaseutumainen asuminen ja elinkeinot sekä yhteisöllisyys ja miljö. Nämä tekijät tulee huomioida kylien maankäytön suunnittelussa. Täydennysrakentaminen tulee suunnitella huomioiden kyläalueiden ominaispiirteet sekä muut kulttuuri-, maisema- ja luontoarvot. Kylille kehitetään nykyistä selkeämmät keskukset.</i>		
	Tavoiteltava ulkoiluverkosto		
	Teollisuuden kehittämisvyöhykkeet <i>Vyöhykettä kehitetään energiaa vaativan suurteollisuuden alueena. Alueen kehittämisessä huomioidaan läheisen energiansiirron tuomat mahdollisuudet sekä sujuvat yhteydet.</i>		
	Oleva sähköasema <i>Sähkönsiirrossa tulee ensisijaisesti hyödyntää olevia rakenteita.</i>		
	Uusi sähköasema <i>Sähkönsiirtoa varten raivattavien alueiden määrä tulee minimoida luonnonympäristöjen pirstoutumisen estämiseksi.</i>		
	Oleva voimalinja (400kV ja 110 kV) <i>Sähkönsiirrossa tulee mahdollisuuksien mukaan suosia maakaapelointia.</i>		
	Suunniteltu voimalinja <i>Uudet voimalinjat tulee toteuttaa olevien voimalinjojen yhteyteen mahdollisuuksien mukaan. Sähkönsiirrossa tulee mahdollisuuksien mukaan suosia maakaapelointia.</i>		

Yleisellä tasolla strategisessa yleiskaavassa esitetään lin kunnan kehittämisen periaatteet ja mahdollistetaan kuntastrategian toteuttaminen. Suunnittelualue sijoittuu osaksi kaavaselostuksessa esitettyä "Energia-li"-kehittämisyöhykettä.

Kuva 7. lin kunnan kehittämisperiaatteet Strategisen yleiskaavan 2040 mukaan. Punainen ympyrä osoittaa Hervan alueen sijainnin Energia-lin vyöhykkeellä. Kuva: Kaavaselostus (kaavaehdotus), Sweco Finland Oy, Oulu, 2024.

Luonto-li

Maaseudun ja kylien li

Energia-li

Matkailun ja virkistyksen li

Asumisen ja elinkeinojen li

Asemakaavoitus

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueen asemakaavoitus toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisen, osayleiskaava-alueen itäosaan sijoittuvan alueen asemakaavaa valmistellaan rinnakkain osayleiskaavaprosessin kanssa. Asemakaava mahdollistaa palvelinkeskuksen sijoittamisen alueelle.

Rakennusjärjestys

lin kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.8.2020 (kunnanvaltuusto 27.4.2020).

Maanomistus

Alueesta pääosa on yksityisessä omistuksessa. Alueelle sijoittuu osin myös Metsähallituksen omistuksessa olevia monikäyttömetsiä sekä valtion tiealueita (18804 Kärppäsuontie).

Nykyinen maankäyttö

Osayleiskaava-alue on pääosin ojitettua suota (rämettä), talousmetsäkäytössä olevaa mäntyvaltaista kangasmetsää ja havupuuvaltaista sekametsää. Lisäksi paikoitellen on lehtipuuvaltaisia laikkuja, valtalajina hieskoivu. Alueen luoteisosissa on laajahko peltoalue, minkä lisäksi pienempiä ojitettuja suoalueita on otettu viljelyskäyttöön. Alueen keskivaiheilla, Latvasuon vieressä, sijaitsee pensaikkoistunut pelto ja kaksi pientä lampea, ja koillisessa alue rajautuu puuttomaan Kivijärvensuohon (aapasuo), joka on maakuntakaavassa esitetty suojeltavaksi.

Alue on harvaan asuttua, mutta Kärppäsuontien (yhdystie 18804) ympäristössä sijaitsee muutamia pihapiirejä asuin- ja talousrakennuksineen.

SELVITYKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Alueidenkäyttölain 9 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 895/1999)⁴ 1 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

MRA 1 §: Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen

Osayleiskaavan laatimisen aikana tehdään seuraavat selvitykset, jotka liittyvät myös käynnissä olevaan YVA-menettelyyn:

Luonto- ja lajistonselvitykset

- kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- muuttolintujen seuranta, syksy ja kevät
- lumijälkilaskennat
- pöllöselvitys
- metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
- liito-oravaselvitys
- viitasammakkoselvitys
- lepakkoselvitys
- pesimälinnustoselvitys

Muut selvitykset

- arkeologinen inventointi
- hulevesiselvitys
- maaperä- ja rakennettavuusselvitys
- ilmastoselvitys
- liikenneselvitys

Lähtökohtana vaikutusten arvioinnille ovat kaava-aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset. Arvioinnissa verrataan kaavaehdotuksen mukaista tilannetta nykytilaan ja kaavalle asetettuihin tavoitteisiin. Muut kuin YVA-menettelyssä laadittavat arvioinnit tekee kaavoittaja yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Arviointien tulokset esitetään osayleiskaavaselostuksessa.

⁴ <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1999/895>

OSALLISTUMINEN

Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Kaavaprosessin aikana pidetään AKL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu, ja tarvittaessa ELY:n ja muiden viranomaisten kanssa pidetään työkokouksia. Viranomaisneuvottelu pidetään sekä osayleiskaavan valmistelu- että ehdotusvaiheessa.

Osayleiskaavan osallisia ovat muun muassa:

- Kaava-alueen kiinteistönomistajat.
- Ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:
 - kaavan vaikutusalueen (lähiympäristön) asukkaat, maanomistajat ja haltijat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat sekä virkistysalueiden käyttäjät.
- Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - lin kunnan hallintokunnat ja lautakunnat.
 - Lähimmät naapurikunnat: Oulun kaupunki.
 - Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (AVI), Väylä, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo, Oulunkaaren ympäristöpalvelut.
- Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat: Olhavan seudun kehittämissyhistys, Yli-Olhavan maamiesseura.
- Tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt: Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, Pohjois-Pohjanmaan

lintutieteellinen yhdistys, lin seudun riistanhoitoyhdistys, lin Ympäristöyhdistys.

- Elinkeinoonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt: Pro Agria Oulu, Paliskuntain yhdistys, Oijärven paliskunta, lin metsänhoitoyhdistys.
- Muut paikallisella tai alueellisella tasolla toimivat yhteisöt kuten tienhoitokunnat ja vesiensuojeluyhdistykset.
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset: Fingrid Oyj, Digita Oy, Pohjolan Voima Oy, Telia Finland Oyj, Elisa Oyj, DNA Oy, Suomen Erillisverkot Oy, lin Energia Oy, lin vesiliikelaitos, Ilmatieteen laitos, Gasgrid.

Mahdollisuudet vaikuttaa

Hervan osayleiskaavan vireilletulon yhteydessä on laadittu tämä AKL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitelty kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät, kerrottu kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä lueteltu kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutustenarvioinnit.

Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus antaa kaavasta mielipide valmisteluvaiheen aineiston ja kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana ja muistutus kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana. Annettuihin mielipiteisiin ja muistutuksiin laaditaan perustellut vastineet.

Kaavoituksen kulku ja alustava aikataulu**Kaavoituksen aloitusvaihe****(4. vuosineljännes 2025)**

Osayleiskaavoituksen käynnistämisestä päätetään lin kunnanhallituksen kokouksessa 9.12.2025.

Osayleiskaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) julkisesti nähtäville asettamisesta kuulutetaan paikallislehdessä sekä lin kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla.

Kunnan asukkailla ja muilla osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä OAS:ssa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä sekä kaavan suunnitelluista selvityksistä ja vaikutusten arvioinnista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on sähköisesti nähtävillä kunnantalolla (Piisilta 1, 91100 li) ja kunnan verkkosivuilla (www.ii.fi/kaavoitus) kaavaprosessin ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa ja täydentää kaavaprosessin aikana. Alueen maanomistajille järjestetään osayleiskaavaa koskeva tilaisuus OAS:n nähtävilläolon aikana.

Osayleiskaavan valmisteluvaihe**(1. vuosineljännes 2026)**

Valmisteluvaiheessa laaditaan kaavaluonnos, joka asetetaan muun valmisteluvaiheen aineiston kanssa nähtäville. Osayleiskaavaluonnos on nähtävillä vähintään 30 päivää.

Osayleiskaavasta järjestetään ensimmäinen viranomaisneuvottelu alkuvuoden 2026 aikana. Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana järjestetään osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistoa käsittelevä yleisötilaisuus.

Nähtävilläoloaikana osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus ottaa kantaa työn lähtökohtiin ja esittää mielipiteensä valmisteluvaiheen aineistosta ja kaavaluonnoksesta, sekä esittää niihin muutoksia. Kirjalliset mielipiteet on osoitettava lin kunnanhallitukselle (PL 24, 91100 li) tai sähköisesti osoitteeseen

kirjaamo@ii.fi ennen nähtävilläolon päättymistä. Nähtävilläolon aikana mielipiteitä voi esittää myös suullisesti kaavan laatijoille ja esimerkiksi yleisötilaisuudessa. Valmisteluvaiheen aineistosta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet.

Kaavoituksen ehdotusvaihe**(2.–3. vuosineljännes 2026)**

lin kunnanhallitus päättää ehdotusvaiheen aineiston asettamisesta nähtäville. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan julkisesti paikallislehdessä, kunnan ilmoitustauluilla sekä kunnan internetsivuilla. Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus antaa nähtävilläoloaikana mielipide (muistutus) ehdotusvaiheen aineistosta. Kirjalliset mielipiteet on osoitettava lin kunnanhallitukselle (PL 24, 91100 li) tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@ii.fi ennen nähtävilläolon päättymistä. Ehdotusvaiheen aineistosta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin ja muistutuksiin annetaan perustellut vastineet. Nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tarvittaessa toinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus, josta tiedotetaan kuulutuksen yhteydessä.

Osayleiskaavan hyväksymisvaihe**(4. vuosineljännes 2026)**

lin kunnanvaltuusto päättää osayleiskaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, muita tiedottamista erikseen pyytäneitä sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla. Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea edellytysten täyttyessä muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Yleiskaavan saatua lainvoiman siitä ilmoitetaan voimaantulokuulutuksella.

YHTEYSTIEDOT

Osayleiskaavan valmistelusta saa lisätietoja kunnan internetsivuilta osoitteesta <https://www.ii.fi/kaavoitus> sekä seuraavilta henkilöiltä:

Iin kunta

Piisilta 1, 91100 Ii

Helena Illikainen

elinvoimajohtaja

040 620 5881

Tapani Pukinkorva

kunnanarkkitehti

040 665 6685

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@ii.fi

Kaavoituskonsultti

Arkkitehtitoimisto Olla / Arkkitehtitoimisto A-konsultit

herva@ii.fi

Kunnanhallitukselle osoitettavien mielipiteiden ja muistutusten lähetysosoite:

PL 24, 91100 Ii

tai

kirjaamo@ii.fi

